

ДО ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В НАВЧАННІ ДОШКІЛЬНИКІВ

З.П. Дорошенко

*Україна, м. Запоріжжя, Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної
освіти*

В основу розвитку нової освітньої системи у всьому світі закладено сучасні інформаційні, комп'ютерні й телекомунікаційні технології. Реалії життя сучасної України зумовлюють потребу в оновленні освіти, розробці прогресивних технологій, гуманізації, диференціації та інтеграції навчання [6]. Тому з кожним роком в Україні інтенсифікуються процеси інтегрування інформаційно-комунікаційних технологій у систему освіти.

Забезпечення сфери освіти теорією і практикою розробки та використання інформаційних та телекомунікаційних технологій, як визначається в державних нормативних документах, є одним з найважливіших засобів реалізації нової державної освітньої парадигми, спрямованої на створення максимально сприятливих умов для саморозвитку особистості у процесі освіти. Закони України “Про освіту” та “Про Національну програму інформатизації“, Державна програма “Інформаційні і комунікаційні технології в освіті і науці на 2006-2010 р.”, Національна доктрина розвитку освіти передбачають заходи щодо впровадження в навчально-виховний процес закладів освіти різного рівня інформаційно-комунікаційних технологій та забезпечення їх сучасними технічними засобами навчання.

Слід зазначити, що у вітчизняній науці і практиці дослідження проблеми підвищення якості дошкільної освіти шляхом інтегрування ІКТ в освітній простір накопичено певний досвід, але в цілому тема не є вивченою та узагальненою. Водночас на практиці склалась досить *суперечлива ситуація: незважаючи на безперечно позитивні фактори, ІКТ у навчально-виховному процесі в дошкільних навчальних закладах, їх можливості на жаль, використовується фрагментарно і спорадично.* Зазначене обумовлено певними причинами: недостатній рівень фінансування ДНЗ у напрямку створення матеріально-технічної бази для впровадження ІКТ; нестача на ринку пропозиції педагогічних програмних засобів (ППЗ), які б відповідали дидактичним вимогам; відсутність методичних розробок з особливостей використання комп'ютера в ДНЗ та конкретних програм навчального призначення; недостатній

рівень інформаційної компетентності більшості педагогів дошкільної ланки (лише 15% вихователів володіють комп'ютером на достатньому рівні). Зважаючи на вищезазначене, потребують вирішення наступні завдання: проектування технології процесу навчання в умовах ДНЗ з використанням ІКТ; обґрунтування ролі педагога на етапі підготовки до навчання дошкільників з використанням ІКТ; визначення науково обґрунтованих психолого-педагогічних і методичних вимог до ППЗ, які необхідні для їх ефективного використання в навчанні дошкільників; розробка ППЗ для дошкільників; обґрунтування ролі різноманітних видів програмних засобів навчального призначення в навчально-виховному процесі в ДНЗ.

Для роботи щодо подальшого теоретичного обґрунтування проблеми та розробки рекомендацій з практичного використання ІКТ в дошкільній освіті на думку автора необхідно спиратися на: концепцію моделювання і конструювання педагогічного процесу (В.І. Андреев, В.П. Безпалько та ін.); теорію розвитку мотивації навчання (Б.Г. Ананьєв, Л.С. Виготський, Т.В. Габай, П.Я. Гальперін, В.В. Давидов, О.М. Леонтьєв, С.Л. Рубінштейн та ін.); психолого-педагогічні ідеї сучасної дидактики, що стосуються оптимізації освіти і неперервного розвиваючого навчання (Ю.К. Бабанський, В.П. Безпалько, В.В. Давидов, Л.В. Занков, В.В. Краєвський та ін.), використання інформаційних технологій в освіті (Б.С. Гершунський, В.Ю. Биков, М.І. Жалдак, С.А. Раков, В.М. Кухаренко, Ю.О. Жук, Н.В. Морзе, Л.С. Шевченко, М.І. Жалдак, С. Пайперт, І.В. Роберт та ін.).

Використання ІКТ в освітньому процесі дошкільного навчального закладу, враховуючи усі наробки цієї технології, відкриває широкі перспективи для роботи з дошкільниками і дозволяє: сформувати здатність у дітей орієнтуватися в інформаційних потоках навколишнього світу; опанувати практичними засобами роботи з інформацією згідно вікових можливостей; сформувати основні уміння, що дозволять обмінюватися інформацією за допомогою сучасних технічних засобів, і є необхідною умовою досягнення успіху в сучасному інформаційному суспільстві; розширити змістове наповнення освітнього процесу й опрацювати більший обсяг навчальної інформації, яка стане доступною для сприймання дошкільниками; підвищити інтерактивність навчальної системи в ДНЗ, перейти від пояснювально-ілюстрованого способу навчання до діяльнісного, де дитина стане активним суб'єктом, а не пасивним об'єктом педагогічної дії. Вищезазначене сприятиме тому, що навчання дітей дошкільного віку із застосуванням інтерактивних технологій стане якіснішим, цікавішим і продуктивнішим, сприятиме усвідомленому засвоєнню знань

дошкільниками та формуванню мотивації до навчання, що є основою підвищення якості освіти в цілому.

Необхідність ІКТ в дошкільній освіті також обумовлена значним ускладненням об'єктів навчання: неможливо продемонструвати складні явища в довкіллі тільки вербальними засобами і за допомогою часткового зображення. ІКТ дозволяють вийти за рамки навчального середовища; зробити явним те, що не можливо побачити неозброєним оком, імітувати будь-які ситуації і природні процеси в довкіллі тощо [2; 7].

Отже серед проблем сучасної освіти особливої актуальності набуває *проблема розробки та впровадження інформаційно-комунікаційних технологій* в освітній процес дошкільних навчальних закладів, що сприятиме адаптації дітей до життя в інформаційному суспільстві.

Література:

1. *Анисимов П.Ф.* Новые информационные и образовательные технологии как фактор модернизации учебного заведения / П.Ф. Анисимов // Среднее профессиональное образование. – 2004. – № 6.
2. *Биков В.Ю.* Теоретико-методологічні засади моделювання навчального середовища сучасних педагогічних систем / В.Ю. Биков, Ю.О. Жук // Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти : зб. наук. праць. – Вип. 1 (5). – 2003. – С. 64–76.
3. *Державна програма* «Інформаційні та комунікаційні технології в освіті і науці» на 2006–2010 роки [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1153-2005-%EF>.
4. Закон України «Про Національну програму інформатизації» [Електронний ресурс]: (Відомості Верховної Ради (ВВР), 1998, №27–28, т. 181) (Із змінами, внесеними згідно із Законом № 2684-III ([2684-14](#)) від 13.09.2001, ВВР, 2002, №1, т. 3). – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=74%2F98-%
5. *Кателл Д.* Информационные и коммуникативные технологии для активного обучения / Д. Кателл // Информатика и образование. – 2004. – № 3.
6. Національна доктрина розвитку освіти [Електронний ресурс]: Сайт Міністерства освіти і науки України. – Режим доступу: http://www.mon.gov.ua/laws/Ukaz_Pr_347.doc.
7. *Роберт И.В.* Современные информационные технологии в образовании: Дидактические проблемы; перспективы использования. - М: Школа-Пресс, 2000.

Надійшло до редакції 27.03.2013 року